

A Fővárosi Ítéltábla az 1000. sz. Ügyvédi Iroda (**cím**; ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe**.) felperesnek - a Rátky és Társa Ügyvédi Iroda (fél címe 6; ügyintéző: dr. Richter Attila ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. november 29-én kelt 2.G.40.185/2019/9. számú közbenső ítélete ellen az alperes 15. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az alperes jogelődjével 2008. október 3-án megkötött, **20....ZZ** számú hitel- és opciós szerződést nyilvánítsa érvényessé azzal, hogy az alperes felé fennálló tartozása 2019. december 30-án 3.075.899 forint. Arra hivatkozott, hogy a szerződés 7. pontjának „az adós a jelen okirat aláírásával, az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásul vett” fordulata érvénytelen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209/A. § (2) bekezdése alapján. Az érvénytelenség körében hivatkozott az r.Ptk. 205. § (3) bekezdésére, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésére, a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatára, valamint az Európai Unió Bíróságának az árfolyamkockázati tájékoztatóval szembeni elvárás kritériumait meghatározó
- C-26/13., C-96/14., C- 51/17., C-186/16. számú ítéleteire. Hangsúlyozta, hogy az alperes kockázatfeltáró nyilatkozatot nem adott át a részére, a szerződés 7. pontja pedig csupán arról rendelkezik, hogy az ÁSZF-et átvette és a kockázatfeltárást tudomásul vette, az alperes ezzel a kockázatfeltárási kötelezettségének azonban nem tett eleget. A szerződés így pénzügyileg átláthatatlanná vált, nem volt világos és érthető az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítése, ezért a rendelkezés az r.Ptk. 209. § (1) és 209/A. § (2) bekezdése alapján tisztességtelen. Hiányolta a kamat paritás elvéből következő árfolyamkockázatot is meghatározó közgazdasági körülményekre vonatkozó tájékoztatást. Továbbá arra hivatkozott, hogy a tájékoztatásnak a szerződéskötést megelőzően kell a fogyasztó rendelkezésére állnia ahhoz, hogy kellően megalapozott döntést hozhasson.

- [2] Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését indítványozta egyrészt arra tekintettel, hogy a DH törvények szerinti elszámolást követően már a felek jogviszonya véglegesen rendezésre került, így a keresetben érvényesített kérdésben bírói döntés nem hozható, másrészt a felperes a DH2 törvény szerint jogkövetkezményi keresetet nem terjesztett elő.
- [3] Érdemi védekezésében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a 6/2013. PJE határozat 3. pontja, a 2/2014. PJE határozat 1. pontja, valamint a vonatkozó Európai Unió Bírósági ítéletek és a Kúria Konzultációs Testületének megállapításai alapján a blanketta szerződés 7. és 10. pontjai, valamint a szerződés részét képező ÁSZF 4.1.1.4., 4.1.2., 4.1.3., 4.1.4. pontjai tartalmában kellő tájékoztatást nyújtottak, melynek eredményeképpen a szerződést kötő, cselekvőképes felperes tisztában volt a deviza alapú finanszírozás alapvető jellegzetességeivel, szerződéses jogkövetkezményeivel.
- [4] Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította a felperes mint adós és az Zrt. mint hitelező által 2008. október 3-án megkötött **20....ZZ** számú hitel- és opciós szerződés érvénytelenségét.
- [5] Tényként állapította meg, hogy a felperes és az alperesi jogelőd 2008. október 3-án gépjármű vásárlás céljából 3.689.000 forint összegű hitel- és opciós szerződést kötöttek 120 havi futamidő mellett. A felek a hitel devizanemeként svájci frankot határoztak meg. A szerződés egyedi részének 7. pontja tartalmazza, hogy a törlesztőrészlet, a hitel ügyleti kamatlába, az árfolyamkülönbsétek ügyleti kamatlába és az induló teljes hiteldíj mutató (THM) a hitelező általános szerződési feltételeiben meghatározott módon változhat, amit az adós a jelen okirat aláírásával az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásul vett.
- [6] A szerződés 10. pontja az üzletszabályzatot és az általános szerződési feltételeket a szerződés elválaszthatatlan részévé tette, valamint rögzítette az elfogadó nyilatkozatban foglaltak elolvasását, megértését és jóváhagyását, valamint az adós kijelentését, miszerint a hitel esetleges árfolyamkockázatáról szóló tájékoztatást megértette és tudomásul vette.
- [7] A hitelszerződéshez kapcsolódó általános szerződési feltételek 4.1.1. pontja a hitel összegének devizában való meghatározására, forintban történő folyósítására és a visszafizetésére vonatkozó szerződéses tartalmat rögzíti. A 4.1.2. pont a deviza alapú hitel forintban kifejezett összegének meghatározási feltételeit, míg a 4.1.3. pont a törlesztőrészletek összegének kiszámítására vonatkozó képletet és annak magyarázatát tartalmazza. A 4.1.4. pont a számítási módszerre vonatkozó rendelkezéseket és az ahhoz fűzött magyarázatot rögzíti, ahol az a_k devizaeladási árfolyamot, míg az a_0 a bázisdeviza árfolyamot jelenti. E pont utalást tartalmaz az árfolyamkülönbsétre is, arra, hogy a keletkező árfolyamkülönbségeket a futamidő alatt halmozottan tartja nyilván a pénzügyintézet és az ott meghatározott képlet szerint számítja ki. Rögzíti továbbá a pozitív halmozott árfolyamkülönbséget, valamint a negatív halmozott árfolyamkülönbséget elszámolásának módszerét. A 4.1.5. pont az értesítésekkel kapcsolatos szabályokat tartalmazza, mely értesítésben feltüntetésre kerül a 4.1.4. pont szerint halmozott árfolyamkülönbséget is.
- [8] Ítéletének jogi indokolásában az elsőfokú bíróság a permegszüntetés iránti kérelmet alaptalannak találta, mivel a felperes a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 tv.) 37. §-a szerinti elszámolást elkészítette, helyességének megítélése az ügy érdemét érintő kérdés.
- [9] A kereset érdemben a szerződéskötés időpontjában hatályos r.Hpt. 203. §-ának vonatkozó rendelkezései [(4)-(5) bekezdés] alapján vizsgálata. Rögzítette, hogy a perbeli szerződés fogyasztói szerződésnek minősül, a 6/2013. Polgári jogegységi határozat 1. pontja értelmében a deviza alapú

kölcsönszerződések esetén az árfolyamváltozás hatásait az adósnak kell viselnie. A 6/2013. PJE 3. pontjában előírtakra, az EUB C-26/13. számú ítélet 39. pontjában foglaltakra és a 2/2014. PJE határozatra figyelemmel azt vizsgálta, hogy a nyújtott tájékoztatásból egyértelműen kitűnik-e, hogy az árfolyamkockázat hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet; az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa; a fenti árfolyamváltozás valós, vagyis a hitel futamideje alatt bekövetkezhetsz és nem elhanyagolható mértékű.

- [10] Megállapította, hogy az egyedi szerződési feltételek 7. és 10. pontja kockázatfeltáró nyilatkozatot nem tartalmaz, csupán arra utal, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást megértette és tudomásul vette a felperes. Ebből azonban nem lehet megállapítani, hogy a törlesztőrészletek nagysága és a deviza/forint árfolyam között van-e összefüggés, mely deviza árfolyamával állnak összefüggésben a törlesztőrészletek. A pontok nem adnak tájékoztatást az árfolyamváltozás lehetőségéről, sem arról, hogy milyen hatása lehet a törlesztőrészletekre, még utalást sem tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy a törlesztőrészlet összege megemelkedhet, illetve milyen esetben emelkedhet meg.
- [11] Az alperes által hivatkozott ÁSZF 4.1.1. - 4.1.4. pontok nem adnak tájékoztatást a devizahitelezésben rejlő kockázatokról, csupán arra utalnak, hogy a törlesztés és a folyósítás is lerovó pénzben történik, és hogy változhat az árfolyam. Nem tartalmazza azonban az árfolyamváltozás kockázatát felperesre hárító kifejezést, sem azt, hogy az annak kedvező vagy hátrányos hatásait neki kell viselnie.
- [12] A törlesztőrészletek kiszámítására vonatkozó 4.1.4. pontból és a tőketartozás kiszámítására vonatkozó 4.4.2. pontból kitűnhet, hogy az árfolyamváltozás hatásait a felperesnek kell viselnie, mivel a képletekben szerepel az aktuális árfolyam, és a kölcsönszerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján a felperes egy meghatározott mértéket meghaladóan ne lenne köteles viselni az árfolyamváltozás kockázatát. Ilyen módon az árfolyamváltozás kockázatát ezek a pontok a felperesre hárítják. A nyújtott tájékoztatás azonban nem volt világos és érthető az átlagos fogyasztó számára, mivel nem tűnik ki egyértelműen belőle, hogy az árfolyamkockázat hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül változhat, az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa vagy korlátlan, és a hitelszerződés fennállása alatt bekövetkezhetsz. Az árfolyamváltozás esetleges jelentős kockázatára sem tartalmaz figyelemfelhívást.
- [13] Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem osztotta azt a felperesi álláspontot, miszerint az ügyletben rejlő kockázatot oly mértékben szükséges feltárni, hogy a fogyasztónak a felperes által hivatkozott valamennyi gazdasági törvényszerűségről, közgazdaságtani és pénzügyi ismeretről, összefüggésről tájékoztatást kellene kapnia.
- [14] Miután az árfolyamváltozás kockázatával kapcsolatos tájékoztatás az EUB C-51/17. számú ügyben előírt elvárásnak nem felelt meg, ezért az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, ezért a perbeli kölcsönszerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul felperesre hárító ÁSZF 4.1.4., 4.4.2. pontjaiban foglalt feltételei tisztességtelenek. Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem volt világos és egyértelmű, ezért a támadott rendelkezések az r.Ptk. 209. § (1), (2) és (4) bekezdése, a 2/2014. PJE határozat 1. pontja, valamint az r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisek.

- [15] A főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, ezért az r.Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a szerződés teljes érvénytelenségét állapította meg.
- [16] A közbenső ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, másodlagosan az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta.
- [17] Fellebbezésében az elsőfokú eljárásban előadottakat megismételve állította, hogy az egyedi szerződés 7. pontjában tájékoztatást nyújtott a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába, az árfolyamkülönbözet kamatlába és az induló THM ÁSZF-ben meghatározott módon történő megváltoztatásáról, mely ÁSZF a szerződés 10. pontja szerint a peres felek szerződésének elválaszthatatlan részét képezi. Az ÁSZF 4.1.2. pontjában kifejezetten tájékoztatást nyújtott a deviza alapú hitel forintban kifejezett összege meghatározásának módjáról, a 4.1.3. pontban az árfolyamkülönbözet elszámolásának módjáról, a 4.1.5. pontban pedig arról, hogy a törlesztőrészletként ténylegesen fizetendő összeget mikor, milyen módon kell az adósnak teljesítenie azzal, hogy az értesítésen feltüntetésre kerül a halmozott árfolyamkülönbözet is. A 4.3.1. pont részletesen meghatározta az ügyleti kamatláb és a törlesztőrészletek változásának feltételeit képlet alkalmazásával, mely arra szolgál, hogy az ügyfelet tájékoztassa az ügyleti kamatláb jövőbeni változásáról, illetve, hogy azt milyen módszerrel tudja kiszámítani.
- [18] Az alperes állította, hogy az ÁSZF-ben az árfolyamkockázat ismertetését, annak törlesztőrészletekre gyakorolt pozitív és negatív hatását is feltárta, meghatározva azt a képletet, amellyel a fogyasztó ellenőrizni tudja az árfolyamváltozás, kamatváltozás törlesztőrészletekre gyakorolt hatásának alperes általi kiszámítási módját. A felperes a 10. pontban nyilatkozatot tett, hogy a szerződést elolvasta, megértette és minden okirat átadásra került a részére. Ennek alapján a felperes az akkori gazdasági, pénzügyi viszonyokhoz képeset megfelelő tájékoztatásban részesült ahhoz, hogy megalapozott döntést hozhasson.
- [19] A szerződéskötéskor, mint ahogy a felperesnek, az alperesnek sem volt információja arról, hogy a tagállami fizetőeszköz súlyosan le fog értékelődni, és a külföldi kamatlábak emelkedése a törlesztőrészletek emelkedését vonja maga után, ezért gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat a törlesztőrészletek teljesítése az árfolyamkockázat felvállalásával. Álláspontja szerint a tájékoztatás az EUB C-51/17. döntésének 78. pontjában rögzített követelménynek megfelelt. Nem tartalmazott olyan rendelkezést a szerződés, amely az átlagos fogyasztó számára ne lenne világos és érthető. A tisztességtelenség vizsgálata pedig csak akkor végezhető el, hogyha a világosság és érthetőség követelménye nem teljesül. Kiemelte, hogy a felperes nem hivatkozott arra, hogy a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéztek elő a szerződéses pontok a fogyasztó kárára az általa egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételként hivatkozott pontokban. Mindezek alapján az egyedi szerződés 7. és 10. pontjával kapcsolatos érvénytelenségi okok nem állapíthatók meg, ezért a kereset elutasításának van helye.
- [20] A felek szerződéses nyilatkozatai körében hivatkozott arra, hogy az akarati elvvel szemben az r.Ptk. 207. § (1) bekezdéséből következően a nyilatkozási elv az irányadó. A felperes a perbeli szerződés aláírásával kifejezte azt az akaratnyilatkozatát, hogy a szerződést az ott rögzített feltételekkel és tartalommal kívánja megkötni, mely kiterjedt arra is, hogy vállalja az ügylet árfolyamkockázatát. A szerződés 10. pontja igazolja, hogy az ÁSZF és üzletszabályzat egy-egy példányát a felek

megismerték és átvették. A szerződés mellékletét képező ÁSZF a szerződés esetén alkalmazandó árfolyamok tekintetében részletes és matematikai igényességű tájékoztatást tartalmaz, amely így egzak, átlátható és érthető.

- [21] Az alperes a 6/2013. PJE határozatban, valamint a 2/2014. PJE határozatban foglalt követelmények kifejtésével arra az álláspontra helyezkedett, hogy a per tárgyává tett szerződésben a deviza alapú finanszírozásra vonatkozó rendelkezések nem tértek el a szokásos szerződési gyakorlattól, azok világosak és érthetőek, és matematikai műveletekkel alátámasztottak. A tájékoztatás a C-186/16. és C-51/17. számú EUB ítéletekben foglalt elvárásnak is megfelel. Az árfolyamkockázat ily módon történő feltárásával a felperes megérthette az ügylet jellegét, miszerint az árfolyamváltozás a tartozást növelheti, és az így keletkezett terhet ő viseli. Az ÁSZF 4.1.3. pontja egyértelműsítette, hogy az árfolyamkülönbséget részletekben kell megfizetni, az ÁSZF 4.3. pontja pedig részletesen meghatározta az ügyleti kamatláb és a törlesztőrészletek változásának feltételeit. Ebből következően az észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó számára világosnak kellett lennie annak is, hogy az árfolyamkockázatot a kedvezőbb kamatmérték ellenében korlátozás nélkül neki kell viselnie.
- [22] Az alperes szerződéskötéskor hatályos hirdetménybe foglalt tájékoztató tartalmára is hivatkozott, amely a deviza árfolyamhoz kötött kölcsönök törlesztőrészletei változására utalt és felhívta a figyelmet az árfolyamkockázat mérlegelésére.
- [23] A BDT2013. 2889 számú eseti döntésben kifejtettek alapján hivatkozott arra, hogy nagyszámú és hosszabb távra szóló pénzügyi ügylet esetén elvárható a fogyasztótól, hogy a vállalt kockázat mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt. Mivel az árfolyamváltozást az alperes sem látta előre, így nem értékelhető a szerződés megkötését követően bekövetkezett, nem a szolgáltatótól függő, általa előre nem látható változás az alperes hátrányára.
- [24] A 6/2013. PJE határozat 1. pontjára utalással hangsúlyozta, hogy a deviza alapú szerződés esetében nincs egyensúly eltolódás a felek esetében, mivel az árfolyamkockázattal szemben kedvezőbb kamatmérték áll. Az árfolyamváltozás szerződéskötést követő bekövetkezte és annak mértéke pedig olyan utólagos egyensúlyeltolódás, amely az érvénytelenség körében nem értékelhető.
- [25] A tisztességtelenség további vizsgálata körében kifejtette, hogy a felperes a jelentős egyenlőtlenséget nem bizonyította, valamint levezette, hogy a kamatszintre tekintettel a piaci forinthitelek összességében még mindig magasabb törlesztést jelentenek a devizahiteleknél, így az egyenlőtlenség nem állapítható meg.
- [26] Érelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem végezte el az árfolyamkockázat felperesre terhelése folytán a szerződéses kötelezettségek egyensúlyának vizsgálatát és ezt nem is indokolta, ezért megalapozatlan döntést hozott.
- [27] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perkieltségben marasztalását indítványozta. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást maradéktalanul feltárta, és abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le. A perbeli kölcsönszerződés kockázatfeltáró nyilatkozatot nem tartalmaz, a szerződés nem tesz eleget az EUB C-51/17. számú ítélete 74. pontjában és a rendelkező részének 3. pontjában foglalt követelménynek. A képletekből legfeljebb olyan következtetés vonható le, hogy a törlesztőrészletek esetlegesen változhatnak és a változások következményeit a fogyasztó viseli, de nem elégti ki a C-51/17. számú ítéletben megfogalmazott kritériumokat, mivel az árfolyamkockázat mibenlétét és annak

törlesztőrészletekre gyakorolt gazdasági következményeit nem taglalja. A képlet figyelemfelhívásra sem alkalmas.

- [28] Utalt a BH2020. évi 45 szám alatt közzétett eseti döntésben előírt világosság és érthetőség követelményére, mely nem teljesül, ha a fogyasztónak több különböző dokumentum együttes értelmezése alapján kellene megértenie az árfolyamkockázat mibenlétét és annak következményeit. A perbeli esetben a kölcsönszerződés és az ÁSZF együttes értelmezése alapján kellett volna a fogyasztónak átlátni az árfolyamkockázat mibenlétét és annak törlesztőrészletekre gyakorolt hatását, valamint gazdasági következményeit, amely nem lehetséges.
- [29] A 2020. évi BH 151. számú eseti döntésének 18. pontját emelte ki, valamint azzal érvelt, hogy a hirdetményre az alperes csak a másodfokú eljárásban hivatkozott, de azt a fogyasztó a szerződéskötéskor nem ismerhette meg és a szerződésnek nincs olyan rendelkezése, ami azt annak részévé tenné.
- [30] A fellebbezés alaptalan.
- [31] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen rögzítette, abból a releváns jogszabályok helyes alkalmazásával és értelmezésével megalapozott jogi következtetést vont le. Meghozott döntésével és annak jogi indokaival az ítéletábra egyetért, az abban foglaltak megismétlése nélkül a fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.
- [32] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között létrejött szerződés 7. pontja az r.Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése szerinti kockázattelátvári kötelezettségnek, és a Kúria 2/2014. PJE határozatában megfogalmazott követelménynek sem felel meg.
- [33] Az egyedi kölcsönszerződés 7. pontja kizárólag azt tartalmazza, hogy a törlesztőrészletek, az ügyleti kamatláb, az induló THM az általános szerződési feltételekben meghatározott módon változhat, amit az adós az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásul vett. A tájékoztatás tartalmát azonban ez a pont nem foglalja magában. Ebből önmagában arra ugyan lehet következtetni, hogy az árfolyam kockázatot jelent, de a kockázat mibenlétére, tartalmára következtetés nem vonható le.
- [34] Az alperes fellebbezésében alaptalanul állította, hogy a kölcsönszerződés 7. pontja, és az általános szerződési feltételek 4.1.3 és 4.1.4. pontjai, valamint 4.3. pontja, mint árfolyamkockázati tájékoztató megfelel az r.Hpt. szerződéskötéskor hatályos 203. § (4) és (5), jelenlegi (6) és (7) bekezdéseiben foglaltaknak. A kölcsönszerződés 4.1.3. pontja a törlesztőrészlet összegének meghatározására ad rövid szöveges tájékoztatást és egy képletet a képlet tagjainak magyarázatával, míg a 4.1.4. pont a deviza alapú hitel esetén a törlesztőrészletek számítási módszerét tartalmazza szintén képlet formájában. A 4.1.4. pontban található képlet magyarázatánál valóban megjelenik az árfolyam kifejezés, a 4.3. pont pedig az ügyleti kamatláb és a törlesztőrészletek változása körében tartalmaz rövid tájékoztatást a svájci frank devizanemű hitelszerződés ügyleti kamatláb változására vonatkozóan, ahol a CHF LIBOR változásához igazodik az ügyleti kamatláb, azonban az általános szerződési feltételekből csupán áttételesen lehet következtetni arra, hogy a törlesztőrészletre hatással van a devizaárfolyam az ügyleti kamatlábon keresztül.
- [35] Ezzel szemben sem a törlesztőrészlet számításának képlete, sem a tőketartozás képlete árfolyam tagot nem tartalmaz, így ezen képleteken keresztül egyáltalán nem követhető, hogy az árfolyamnak, és erre figyelemmel az árfolyamváltozásnak van-e és milyen hatása a törlesztőrészletekre. Ezt sem az elsőfokú eljárásban előadott ellenkérelemben, sem pedig a fellebbezésében maga az alperes sem

vezette le még utalás-szerűen sem, csupán hivatkozott a tájékoztatás megfelelőségére, de hogy a képletben miként jelentik meg az árfolyamváltozás, és annak hatása hogyan következik belőle, nem fejtette ki. Az egyes képletekből a képleteket egymáshoz viszonyítva és összehasonlítva kellene kikövetkeztetnie a fogyasztónak a fennálló árfolyamkockázatot. Az egyes képlet tagokból áll, amely tájékoztatási forma nem felel meg a Kúria, az Európai Unió Bírósága és az ítélkezési gyakorlat által kidolgozott elvárásoknak.

- [36] Az alperes által hivatkozott ÁSZF rendelkezések, mint árfolyamkockázati tájékoztatás tartalmában is hiányos, és funkciójának betöltésére sem alkalmas, hiszen az árfolyamkockázat mibenlétére, annak valós voltára, súlyára, a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására nem hívja fel a figyelmet, abból nem következtethető ki az esetleges jelentős növekedés veszélyének fennállta.
- [37] Az alperes által hivatkozott üzletszabályzati pontok alapján a felperesnek legfeljebb arról volt tudomása, hogy az ügylet árfolyamkockázattal rendelkezik, de ezen pontok együttes értelmezéséből sem vonható le az árfolyamváltozás mechanizmusa. Helytállóan utalt a felperes fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy nem felel meg az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás a tisztességes tájékoztatással szembeni elvárásoknak, ha azt kizárólag az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését tartalmazza (BH2020. 151).
- [38] A tájékoztatás figyelemfelhívó jellege is teljesen hiányzik, a kockázatra több szerződéses pont együttes értelmezése útján kellene rájönni. Nem világos, nem érthető a deviza alapú szerződés általános szerződési feltételeinek a fogyasztó fizetési kötelezettségét szabályozó kikötése, ha az árfolyamkockázat viselése az árfolyamkockázat mibenlétére, fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatására, a kockázatviselés mértékére vonatkozó tájékoztatás hiányában csak kikövetkeztethető az általános szerződési feltételek több különböző helyen, nem áttekinthető szerkezetben szereplő rendelkezéseinek egybevetése és együttes értelmezése alapján [BH 2020. 45 III. pontja], ezért az alperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezések világosak és érthetőek, az árfolyamváltozás mechanizmusát átláthatóan, matematikai módon levezethetően tartalmazzák.
- [39] Ebből következően az árfolyamkockázat mibenléte, törlesztőrészletekre gyakorolt hatása nem volt világos, és nem volt érthető a fogyasztó számára.
- [40] Az Irányelv 4. cikk (2) bekezdése és az azt átültető r.Ptk. 209. § (5) bekezdése értelmében a feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik a szerződés elsődleges tárgyának meghatározására, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek. Az alperes helyesen utalt arra, hogy a kölcsönszerződés elsődleges tárgya körébe vonható, devizához kötöttség, mely magában foglalja a devizakockázatot, a főszolgáltatás körébe tartozó, a szerződés jellegadó sajátossága, melyből következően főszabályként annak tisztességtelensége nem vizsgálható. Az alperes azonban a fentiek szerint az r.Hpt. 203. § (6), (7) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, melyből következően a világos és érthető követelmény teljesülése nem állapítható meg, azaz a nem világos és nem érthető szerződési rendelkezések tisztességtelen jellege vizsgálható az Irányelv 3. cikk (1) bekezdésére tekintettel is.
- [41] A kétlépcsős vizsgálat második eleme annak vizsgálata, hogy az általános szerződési rendelkezések a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével a szerződés megkötésének időpontjában a jogok és kötelezettségek egyensúlyát egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapították-e meg a r.Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint. A szerződés megkötésének időpontjában a devizakockázat adósra hárítása ellentételezése az

alperes által meghatározott kedvezőbb kamatmérték volt, mely az alperes fellebbezése szerint az egyensúlyt biztosította. A teljes futamidőre kiterjedő árfolyamkockázat adósra történő telepítése a devizaárfolyam kockázat feltárásnak hiányában azonban olyan súlyú következmény, amit a szerződéskötéskor az adós nem tudott mérlegelni, valós tájékoztatás hiányában nem látta át a felajánlott kedvező kamatmértékkel szemben az általa vállalt devizaárfolyam változásból eredő fizetési kötelezettsége mértékét. Önmagában a kedvezőbb kamatmérték az alperes fellebbezésében foglaltakkal szemben egyébként nem ellensúlyozta a felperesi oldalon a szerződés teljes időtartama alatt esetlegesen jelentkező árfolyamváltozásból eredő többletfizetési kötelezettséget. A felperes a kedvezőbb kamatmérték miatt kötötte meg a deviza alapú kölcsönszerződést anélkül, hogy a tájékoztatás hiányában tisztában lett volna az árfolyamkockázat valódi mibenlétével és annak törlesztőrészletekre, így fizetési kötelezettségére gyakorolt hatásával.

- [42] Az egyensúlytalanságot pont az okozza, hogy a devizaárfolyam kockázat adósra telepítése magában hordozza annak a lehetőségét, hogy a szerződéskötéskori kedvezőbb kamatmértékhez képest az árfolyamkockázatból eredő, az adóst terhelő árfolyamkülönbség olyan mértékben emelkedik, ami már a kezdeti egyensúlyt megbontja.
- [43] Mindez a szerződés megkötése időpontjában a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek egyensúlyát a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a felperes hátrányára állapította meg, mely a szerződési feltételek tisztességtelenségéből eredő érvénytelenséget okozza.
- [44] Az elsőfokú bíróság így megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a megfelelő tájékoztatás hiányában a kölcsönszerződés 7. pontjának árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen és ezért az r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis, ami egyben a teljes szerződés érvénytelenségét eredményezi.
- [45] Az alperes csak a fellebbezésben hivatkozott arra, hogy a tájékoztatása hirdetményben megtörtént, ezt azonban csak a fellebbezési eljárásban terjesztette elő, mely így az r.Pp. 235. §-ára figyelemmel elkészült, ezért azt az ítéletábra a fellebbezés elbírálása körében nem tudta figyelembe venni. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a hirdetmény érdemben sem felel meg a tájékoztatásnak, hiszen a hirdetményben a szerződési feltételekben több helyen elszórt tájékoztatás nem alkalmas a fogyasztónak az árfolyamkockázat vonatkozó világos és egyértelmű tájékoztatására, és az sem igazolt, hogy a hirdetményt a felek a szerződésük részévé tették.
- [46] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva az r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [47] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az r.Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó r.Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek a másodfokú eljárás során a jogi képvisellel felmerült perköltsége megfizetésére. Ennek mértékét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak alapján mérlegeléssel állapította meg a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel. Ezen túl viseli az alperes az eredménytelen fellebbezése folytán a felmerült fellebbezési illetéket.

Budapest, 2020. november 25.

. Buglyó Gabriella s.k.

a tanács elnöke

. Szunyogh Zsófia s.k.
előadó bíró

. Csonka Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: